

Ný úrgangtilskipun

Bryndís Skúladóttir
2. apríl 2009

Af hverju ný tilskipun

Kallað var eftir endurskoðun á eftirfarandi atriðum:

- *Hvenær er úrgangur úrgangur og hvenær er ekki-úrgangur ekki úrgangur*
- *Ný nálgun við úrgangsstjórnun, að minnka úrgang og markmiðasetningu um árangur*
- *Skilgreiningar á endurvinnslu, endurnýtingu og förgun voru endurskoðaðar*
- *Útfæra leyfisveitingar og eftirlit til fleiri aðila en nú er*

Áherslan er á

- *Að skýra lykilhugtök*
- *Styrkja aðgerðir til að minnka úrgangsmyndun*
- *Innleiða lífsferilshugsun*
- *Minnka umhverfisáhrif úrgangs og úrgangsmæðhöndlunar*
- *Hvetja til endurvinnslu og endurnýtingar*

Markmið tilskipunarinnar

- *Vernda umhverfi og heilsu með því að minnka neikvæð áhrif úrgangsmæðhöndlunar*
- *Minnka heildaráhrif auðlindanotkunar og auka nýtni/hagkvæmni í notkun þeirra*

Stóra samhengið

- *Loftslagsmálin*
- *Vistvæn hönnun*
- *Umhverfismerki, t.d. Svanurinn*
- *Rannsóknir og þróun á þessu sviði*
- *Vistvæn opinber innkaup*

Dæmi um skilgreiningar

- *Breytt nálgun á hvernig ómengaður jarðvegur og sláturúrgangur fellur undir tilskipunina*
- *Aðilar sem koma að úrgangsméðhöndlun eru skilgreindir nánar*
- *Nánari skilgreiningar í úrgangsfærlinu*
- *Endurnýting með brennslu, þ.e. kröfur um orkunýtingu*
- *Settar upp skilgreiningar um by-products – skoða þarf hvort það hafi áhrif á tölfræði hérlendis*
- *End-of-waste viðmiðunarreglur. Þegar eru komnar skýrslur um það. Sérstaklega á að skoða pappír, gler, málma, dekk, textíl.*

Kostnaður

- *Polluter-Pays principle er haft til leiðsagnar*
- *Úrgangshafi eða framleiðandi beri þann kostnað*
- *Raunverulegur kostnaður fyrir umhverfið á að koma fram*

Aukin endurvinnsla og endurnýting

Talað um að skapa í Evrópu „endurvinnslu samfélag“

- *Úrgangi ætti að safna flokkuðum ef tæknilega, umhverfislega og efnahagslega praktískt*
- *Sérstök áhersla er á endurvinnslu lífræns úrgangs, m.a. vegna losunar gróðurhúsalofttegunda*
- *Von á sér löggjöf um meðhöndlun lífræns úrgangs.*

- *Framleiðendaábyrgð er lögð til sem leið til að stuðla að vistvænni hönnun (eco-design)*
- *Heimilt að skylda framleiðendur til að taka við úr sér gengnum vörum, setja kröfur um að framleiðendur sjái um skipulag söfnunar og taki fjárhagsleg ábyrgð*

- *Vistvæn opinber innkaup eru nefnd sem leið til að vinna að þessum markmiðum*

Meðhöndlun úrgangs

- *Stefnt að því að lágmarka hávaða og óþægindi frá úrgangsméðhöndlun*
- *Heimild til að gefa út starfsleyfiskröfur á fleiri aðila en nú er, þarf að skoða miðað við íslenskt umhverfi*
- *Má minnka eftirlit ef fyrirtæki eru með vottað umhverfisstjórnunarkerfi*

Waste hierarchy

- Koma í veg fyrir myndun úrgangs*
- Undirbúa fyrir endurnýtingu*
- Endurvinnsla*
- Endurnýting t.d. orka*
- Endanleg förgun*
- Fimm stig sem skal fylgja í stefnumörkun um úrgangsmál*
- Má víkja frá því með því að skoða lífsferiláhrif*
- Horfa til tækni-, efnahags- og umhverfispáttá*

- Löndin eru hvött til að vinna saman og skapa netverk sín á milli*
- Heimild til að takmarka flutninga milli landa*

Ítarlegri kröfur um áætlanagerð, sbr. lands- og svæðisáætlanir

- *Áætlanir um hvernig eigi að koma í veg fyrir myndun úrgangs (waste prevention programmes) fyrst 2013*
- *Má samþætta svæðis- og landsáætlunum*
- *Horfa skal til alls vistferilsins*
- *Þátttaka hlutaðeigandi aðila skal tryggð, þ.m.t. almennings*

- *Hér er mikilvægt að horfa á aðgerðir í umhverfismálum í víðu samhengi og tengja inn aðgerðir í loftslagsmálum, vistvænum opinberum innkaupum, umhverfisstjórnun, eco-design og rannsóknir og þróun á þessu sviði.*

- *Verða gefnar út leiðbeiningar*

Markmið um endurvinnslu

Tekið er tillit til þess að áherslur í söfnun, endurvinnslu og endurnýtingu eru mismunandi milli landa og svæða

Tvenns konar markmið eru sett fyrir árið 2020:

- 50 % heimilisúrgangs skal endurunninn eða endurnotaður
- 70% byggingarúrgangs skal endurunninn eða endurnýttur

Frekari reglur og leiðbeiningar

Viðmiðunarreglur um

- *Hvað er By-product*
- *End-of-waste*
- *Hvað er hættulegur úrgangur*
- *Aðferðir til að meta hvort markmiðum hafi verið náð*
- *Meðhöndlun lífræns úrgangs*
- *Leiðbeiningar um gerð áætlana*

Raftækjaúrgangur – drög að endurskoðun tilskipunar

- *Afmarka nánar hvaða vörur falla undir weee tilskipun*
- *Samræmd skráning og samvinna milli skráningaraðila*
- *Markmið um 65% endurheimt. Má semja um annað. Hugsanlega hærra markmið fyrir kæli- og frystibúnað.*
- *Meiri áhersla á eco-design*
- *Má láta gjaldið koma fram á reikningum*
- *Strangari kröfur vegna flutninga – reynt að taka á ólöglegum flutningum*
- *Reynt að taka á endurvinnslu sem ekki uppfyllir kröfur vegna umhverfis, heilsu og öryggismála*